GRADSKA BIBLIOTEKA
NAUČNI ODSJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
Mali oglasnik 10 riječi D.3.50 svaka daljnja 25 p. Priopćeno po retku D 10 — Platiivo i tuživo u Sibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša
Izdavač Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 — Urednik Milan Radojković

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
Pretplata mjesečno Din 12.- Inostranstvo Din 20
Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK — 23 NOVEMBRA 1935 — SPLIT — BROJ 299

Grčka i Jugoslavija

Monarhistička vladavina u Grčkoj je uspostavljena i za koji dan grčki će kralj Gjuro II. svojim prijestolnim nastupom u Ateni upotpuniti proces i akt promjene režima, za koju se je s ogromnom većinom izjasnio grčki narod. Time se u Grčkoj ujedno završava jedna teška inače jalova borba, koja ju je prilično dugo držala u uzbudjenosti i u trzavicama, a koja nije zapravo bila izazvana nikakvim krupnijim unutarnjim opravdanim općim razlogom. U najshodniji čas naša se susjeda i saveznica vraća monarhističkom režimu, koji u sadašnjici svakovrsnih i neprestanih političkih peripetija u medjunarodnim odnosima znači ipak, naročito za manju državu, zalog i temelj normalnijeg, sigurnijeg i mirnijeg posebnog narodnog života.

Nakon jednog burnog i mučnog perioda, koji je skoro sav prošao u tome koja će stranka da prevlada — rojalistička pučka ili republikanska liberalna — grčki je narod kroz svoj nekidanji plebiscit rekao odlučnu i posljednju riječ. Predvidjavni je Tsaldaris sve učinio, da se već jednom odvoji iz partizanskih borba i interesa načelno pitanje republike ili monarhije i da ga prenese na sam narod. Bez uticaja stranaka, slobodan je narod slobodno rekao svoju i eto Grčka postaje ponovno monarhija. Time je ujedno glasom cijelog naroda osudjena i ona politika, koju je u Grčkoj samovoljno i prkosno vodio, naročito u posljednje vrijeme gosp. Venizelos. Tsaldaris i Kondilis, vodjeni dubokim uvjerenjem da se Grčka jedino s obnovom monarhije može da dovine svome miru i svojoj konsolidaciji, proveli su sve potrebno za to, a grčki je narod suverenskom svojom voljom u činio kraj jednom teškom stanju, koje bi, da je još potrajalo, bilo sudbonosno ugrozilo i samu budućnost njegovu. Kondilis je pomoću parlamenta izvršio prvi dio velikog programa, ukinuo republikansku vladavinu i opet proglasio monarhiju, ali je istovremeno otklonio zahtjev skrajnih ekstremista, da se kralj Gjuro pozove odmah za tim, i prije plebiscita, u zemlji. On je pri tom radio u suglasju sa samim kraljem, koji je htio da prije zna za odluku naroda.

Ovakove su promjene doduše stvar unutarnjih državnih prilika i potreba, ali u nazočnom slučaju Jugoslavija ima i odveć razloga, da promjenu vladavine u Grčkoj najsimpatičnije pozdravi, tim više što je ta promjena izvedena inicijativom onog Kondilisa, koji je bio uvijek istinski i dosljedni zaštitelj pravog prijateljstva i tijesne saradnje izmedju Jugoslavije i Grčke. Poznato je, da je kao vojni ministar i potpretsjednik vlade ponovno posjetio našu državu i da je svaku priliku upotrebio za produbljenje grčko-jugoslavenskih odnosa i veza. Kad je preuzeo vladu i regentstvo prva mu je briga bila da naglasi, kako restauracija monarhije neće ni najmanje uticati na tok i stalnost dosadanje grčke vanjske politike. Kralj Gjuro II. lično je najbolje i najsigurnije jamstvo, da će prijateljstvo i savezništvo grčko—jugoslavensko biti — ako je to uopće moguće — ojačano.

Interesantno je, da je talijanska štampa posvetila naročito veliku pozornost dogadjajima u Grčkoj i priznala, da je restauracija uspjela uslijed potpore Velike Britanije, koja da je time obezbjedila sebi novo uporište na Mediteranu. S tog pogleda tako-djer možemo mi da budemo zadovoljni s razvojem dogadjaja u susjednoj obnovljenoj kraljevini.

Ali ne samo politički već i čisto ekonomski naročito trgovinski razlozi i interesi nukaju nas na simpatičnije gledanje prema monarhiji Grčkoj. Ona će sada sredjena i složenija, moći lakše da dobije kredite u inostranstvu u svrhu svog ekonomskog podizanja i političkog obezbijedjenja. Time će Grčka biti u mogućnosti da vrši i nove nabavke i porudžbine i doći će u položaj zemlje, koja lakše plaća. To sve znači i za nas veliku dobit, jer se naša zemlja nalazi stalno na listi grčkih uvoznika u pogledu najrazličitijih životnih namirnica. Naše i onako preopterećeno tržište očekuje sada s punim pravom da će dalje na jugu, u Grčkoj, imati još sigurnijeg potrošača i boljeg plaćaoca.

U vezi s time nezavisni privrednokulturni dnevnik „Vardár" u Skoplju, koji je po blizini prema Grčkoj najmjerodavniji, da se u ovom pogledu izrazi, ističe, kako srdačni politički odnos naših dviju zemalja, vezanih saveznićkim Balkanskim paktom, omogućuje našem izvozu prema Grčkoj siguran pravac. To konstatujući taj list podvlači, kako nam je stoga misliti i na to da i sami primimo izvjesne grčke produkte, kao i na to, da u Grčkoj treba da savladamo konkurenciju drugih ponudjača. Uspješan izvoz nije samo u tome, da se imaju uslovi izvoza i da se ima šta izvesti, nego u valjanom organizovanju samog izvoza, što je dakako stvar trgovačkog duha i izvozničkog smisla, koji se moraju ispoljavati u najvećoj mjeri.

Svakako — veli list dalje — sami Grci neće zanemariti naše tržište već i zato, što im je ono blisko, što ih za nj vezuju stare veze i putovi, kao i zato, što su jugoslovenski produkti solidni i jeftini. Grci možda mogu da nadju i jeftinije ponudjače, ali će teško naći i solidnije. Trgovcima osobito u Južnoj Srbiji nameće se dužnost, da u ovome času strogo povedu računa o svim tim momentima, a naročito o momentu solidnosti robe, koju nude. Dobar se glas naših produkata mora čuvati po svaku cijenu, jer je to prvi i najvažniji uslov trajnog i sigurnog trgovinskog poslovanja.

Ali ne samo Južna Srbija, već cijela naša zemlja ima razloga da se nadá što boljem, čvršćem, pouzdanijem i korisnijem budućem razvoju susjednih odnosa s Grčkom koliko u političkom toliko i u ekonomskom pogledu.

Dinko Sirovica.

Papa imenuje 20 novih kardinala od kojih opet 14 Talijana

Rim 23. Službeni vatikanski organ „Osservatore Romano" javlja da će se 19 decembra o. g. sazvati tajni konzistorij. Papa će tom prigodom imenovati 18 novih kardinala. Već 13 marta 1935 bilà su na tadašnjem tajnom konzistoriju imenovana 2 kardinala, koji će 19 decembra skupa sa onim ostalim biti javno proglašeni. Na taj je način broj kardinala porastao od 49 na 69, čime se dostiglo maksimalni broj od 70. *Važno je naglasiti da izmedju onih novih 20 kardinala ima 14 Talijana.* Deset od njih je već pod izravnom ovisnošću od Vatikana, gdje obavljaju važne funkcije. Trojica su nunciji (Enrico Sibilia u Beču, Francesco Marmaggi u Varšavi, Luigi Maglione u Parizu), a četrnaesti je Padre Pietro Boetto, koji pripada Isusovačkom redu. Ostalá šestorica su stranci i to 2 Francuza, 1 Čeh, 1 Argentinac, 1 Španjolac i 1 Sirac. Interesantno je da *primas* **Engleske** *nadbiskup od Westminstera Msgr. Hinsley nije imenovan kardinalom, premda je to javnost očekivala.*

Sa tom novom Papinom odlukom stvorena je *većina od 39 kardinala Talijana,* prema manjini od 30 kardinala stranaca. Do sada je taj omjer bio 25:24. Prema tome se može već danas sa najvećom sigurnošću tvrditi **da će nasljednik Pija XI opet biti Talijanac.**

Nadbiskupl Messine i Brindisi ja izdali su svoje poslanice protiv sankcija, koje (poslanice) oštrinom svoga tona **nimalo ne zaostaju** *sa službenim fašističkim proglasima.* U njima se govori o „hladnom egoizmu i nepoštivanju pravičnosti i jednakosti sa strane Engleske, koja brani barbarskog kralja robova i tlačitelja svoga naroda."

Oba nadbiskupa preporučuju svojim vjernicima da obilato zlatom pomognu svoju otadžbinu i da time slijede primjer starih Rimljana.

U vezi sa tom nacionalno-talijanskom akcijom rimokatoličke crkve stoji i komentar rimske „Tribune", koja iskazuje naročitu hvalu i priznanje katoličkom episkopatu, zbog njegova junačkog istupa u talijansko-abesinskom ratu. *„Može se kazati,* veli list, *da se po prvi put evo talijanski episkopat javno i djelotvorno stavlja uz bok jednoj velikoj političkoj stranci i to ne sa pojedinačnim i sporadičnim izrazima i manifestacijama već složno, otvoreno i jedinstveno".*

Pakt o nenapadanju izmedju Njemačke i Austrije

Pariz 23. Berlinski dopisnik pariškog lista „Information" javlja, da u berlinskim političkim krugovima drže da pitanje Austrije ne pretstavlja nepremostivu zapreku zbližanju izmedju Italije i Njemačke. Šta više, u dobro informiranim krugovima se tvrdi da se već vode tajni diplomatski pregovori izmedju Austrije i Njemačke u svrhu sklapanja pakta o nenapadanju za deset godina.

Grčki Kralj u Parizu

Na povratku u svoju zemlju prošao je grčki kralj Đorđe preko Pariza gdje je položio vijenac na grob neznanog junaka.

Pred generalnim štrajkom rudara u Engleskoj

London 23 Rezultat plebiscita priređenog među rudarima obzirom na potrebu štrajka iznosi preko 400.000 za oko 30.000 protiv. Ovaj razmjer od 93 po sto je najveći što je do sada zabilježen u analima djelatnosti rudarskog saveza. Izvršni odbor u vezi s time ovlašten je da kod ministra pretsjednika učini korak da se rudarima dade zadovoljština. U negativnom slučaju, izvršni odbor je ovlašten da objavi štrajk.

Industrijalizacija SSSR

Na svima mjestima Sovjetskog Saveza, stalno se radi na izgradnji. Ove godine je samo u izgradnju teške industrije investirano 8,5 miliona rubalja. U toku ove godine su SSSR proradila 694 nova industrijska objekta.

Jedan dio investicija kapitala se upotrebljava na dogradnju preduzeća, čija gradnja je započela još u prvoj pjatiljetci. Tako se dovršavaju i proširuju metalurgijski kombinati u Magnitogorsku i Kuznjecu, uralski i kramatosski zavod za izradu teških mašina, staljingradska i harkovska fabrika traktora, berezikovski hemijski kombinat, niz velikih električnih centrala i t. d.

Ove godine je proradila uralska fabrika vagona, koja za godinu dana može izraditi 54.000 velikih vagona s četiri osovine. Nastavlja se gradnja četiri nova preduzeća za izradu saobraćajnih mašina. U Kraenojarsku je započeo rad na podizanju fabrike vagona i u Staljinsku se podiže džinovska fabrika za izradu lokomotiva i vagona. U posljednjoj četvrti ove godine se započela gradnja fabrike motora u Ufi koja će izraditi godišnje 30.000 motora, verhnjo-saldinske fabrike „Staljnost" s kapacitetom 50.000 tona konstrukcije mostova za godinu, bežeeke livnice čelika i fabrike „bor mašina" u Harkovu. Proširuju se fabrike automobila u Moskvi i Gorkom fabrika traktora u Čeljabinsku, luganska fabrika lokomotiva i mnoga druga industrijska preduzeća.

U industriji kamenog uglja ove godine je proradilo 41 okno s godišnjim kapacitetom od 23,3 miliona tona uglja. U industriji nafte su proradila 1.292 nova bunara, od kojih 400 rade već preko pola godine. Za najkraće vrjeme će proraditi orska rafinerija nafte, koja će za godinu dana preraditi 500.000 tona nafte. Velike gradnje su preduzete i u crnoj metalurgiji. Ovogodišnji plan predviđa otvaranje 6 novih visokih peći s kapacitetom od 1,8 miliona tona litine, 34 martinske peći (2,2 desetine tone čelika), velikog broja električnih peći, fabrika cijevi i drugih velikih agregata. Od početka godine rade već dvije ogromne visoke peći, svaka sa 930 kubičnih metara, u krivoroškim i putilovskim preduzećima 16 visokih peći tri električne peći itd. — Znatno se proširuju i industrija koksa, građevinska, hemijska i druge grane teške sovjetske industrije.

„ILS" INDUSTRIJA LIJESA
TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakovrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30

ENGLESKA NA MRTVOJ STRAŽI

Zagreb 22 XI. Izmedju svih država danas je Engleska ona, koja mora da najviše pazi na razvoj međunarodnih odnosa, jer se sad najviše radi o održanju njenog prestiža, njene moći, njene uticajnosti. U kolopletu događaja i predvidljivih mogućnosti može sve to njoj da bude ozbiljno ugroženo i zato vidimo, kako ona poprima stav, koji joj do sad nije bio običan. Posljednji engleski izbori jasno svjedoče, da se je Engleska potpuno trgla iz svojeg dojučerašnjeg preživljavanja.

Pojavom Trećeg Reicha i naprezanjem njegovim, da uspostavi svoj potpuni oružani efektiv Engl ska je došla — iako kasno, ali još uvijek na vrijeme — do spoznaje, da se tu ponavlja ugrožavanje njene svjetske situacije, i to ne toliko na moru, koliko — u zraku. Sad je Engleska napokon razumjela, da postoji i dalje — njemačka opasnost i da nije više vrijeme računati na sami francusko-njemački antagonizam. Od tog časa Engleska uviđa, da joj njeno zagovaranje pacifizma i vjerovanje u pacifističke metamorfoze može da bude sudbonosno. Da bude još jače svijesna te uviđavnosti nadošao je pokušaj g. Mussolinia, da joj demonstrirā u mediteranskom sektoru. Događaji u Egiptu dovode je do odluke, da posvema revidira svoje fundamentalne pozicije.

Vlada g. Baldwina, koja je bez sumnje i radi svega toga dobila ogroman dio povjerenja engleske javnosti kroz nekidanje parlamentarne izbore, mora sada da dokaže, kako svestrano shvaća svu ozbiljnost položaja.

Ovom prilikom nadaje se jedna zgodna refleksija. Dvije diktature u Evropi bile su potrebne, da se Engleska napokon ipak nađe na liniji svih onih država, koje već od konca velikog svjetskog rata neprekidno i konsekventno stoje na braniku tekovina tog istog rata. A zanimivo je u tome najviše to, da su baš te dvije diktature najviše računale na pomoć Engleske, kako to dobro opaža Vladimir d' Ormesson. I Treći Reich i Mussolinijeva Italija računali su, da će svojim oslanjanjem na Englesku moći uspješno provađati svoje ciljeve. Otvorite „Mein Kampf" — veli d' Ormesson — i vidjet ćete, da je sva politika hitlerovska osnovana na zbližnju s Engleskom, a što se tiče Italije zna se, da je njeno prijateljstvo s Engleskom bilo bitna tradicija njene diplomacije. Mussolini nije uopće nikad posjetio nijednu stranu prijestolnicu, ali je početkom svoje vladavine posjetio ipak London.

Talijanskoj i njemačkoj diktaturi Engleska ima da zahvali svoj međunarodno—politički probuđaj. Ona će sad moći — poslije nekidanjih izbora — da se posveti energično i bez neke bolećive pacifističke ideologije na izgrađivanje svoje sigurnosti, a ta izgrađena njena sigurnost bit će tekar i prava, efektivna sigurnost evropskog mira. O vanevropskom miru teško je danas nešto slična ustvrditi, jer tu odlučuju momenti, koji su valjda puno jači od same engleske odlučne volje na obezbijedjenjem mira. Ponavljamo, što smo već jednom rekli, tj. da će Engleska sve preduzeti, da se mir u Evropi održi, jer inače ne bi mogla uspješno očuvati svoje vanevropske interese, kojima se groze javne i podmukle sile. Baldwinova vlada, koja je toga potpuno svijesna, znači za Evropu veliko jamstvo, tim više, što joj je na čelu čovjek, koji je nedavno rekao, da je granica Engleske na Rajni.

Sad će se Engleska bez sumnje jače i solidnije povezati sa svim onim državama, koje su istinski za mir. Koliko bi bilo u tom pravcu dobiveno, da se predjašnje engleske vlade nisu povukle sa kontinentalnog hrvališta! Sve je bilo prepušteno Francuskoj i njenim saveznicima, pa je zato i moralo doći do zbližnja između Francuske i Rusije. To zbližnje danas tek stiče svoje pravo značenje, kad se svjetskom miru javljaju nove krupne opasnosti.

Kad je buknuo talijansko-abesinski rat javlja se sablast eventualne reakcije svih obojenih rasa. To se nije dogodilo, ali se javljaju druge opasnosti. U Egiptu je došlo do nacijonalističkih ispada protiv Engleske i to ne u vezi s Abesinijom, jer bi Egipćani, ako im je do raznih interesa, morali radije podupirati Englesku n sadanjem času. Radi se tu o pokretu, kojemu je cilj — samostalnost ali koji je izabrao vrlo nepodesan momenat, jer je Engleska odlučna i jaka, da ga paralizira.

Opasnije su prilike, međutim, na Dalekom Istoku. U sjevernoj Kini japanska osvajalačka politika napreduje s velikom energijom i s izvanredno brzim tempom. Iskorišćen je tamo konflikt s nankinškom vladom, koja navodno sabotira japanske pretenzije. Radi se o perfektuaciji autonomije pet provincija, koje bi time bile otkinute od Kine, a podvrgnute japanskoj moći; u stvari to bi bila jedna čista ogromna aneksija, pripremana već od dugo vremena. — Kina se sama svemu tome ne može odupriječiti. Ta okolnost mora da dovede u veliku zabrinutost i Rusiju i Englesku, a i Sjedinjene Sjev. Američke Države, i tu je jezgra cijele one tragike, koja može da se u dogledno vrijeme razvije i radi koje Evropa mora da na vrijeme osigura svoj posebni, unutarnji mir. Taj evropski mir može da bude osiguran samo na osnovu kolektivnih garancija. Engleska je u poslijednje vrijeme očevidno shvatila kako je francuska teza u tom pogledu najsvrsishodnija. Njemačka je sada u najvećoj financijskoj stisci i svi su izgledi, da će i u Parizu i u Londonu tražiti tome lijeka. Engleská u prvom redu, a Francuska uz nju, znat će i taj momenat izrabiti u korist mira, jer Evropa mora biti mirna tako dugo, dok se ne ukloni azijska opasnost, ili dok se ne izvrši tamo odlučni obračun.

Po svemu se vidi, da se Engleskoj nameće svestrano historički zadatak: da je nadošao čas, kad mora da odlučno zagazi na poprište, a da je ona tome sklona i pripravna dokazuju posljedniji engleski izbori, kojima je učvršćen položaj vlade g. Baldwina. S.

Suđenje teroristima radi ubistva blaženopočivšeg Kralja

U Aise en Provence počela je rasprava protiv Pospišila, Rajića i Kralja koji su optuženi kao saučesnici u ubistvu blaženopočivšeg Kralja Aleksandra i ministra Bartua. Naša slika prikazuje Kralja i Rajića (desno) na putu za sudnicu.

Sinoć je predan engleski odgovor

London 23 Sinoć je ministar inostranih poslа Sir Samuel Hoare predao talijanskom otpravniku poslа u Londonu tekst engleskog odgovora na talijansku notu, kojom je protestirala protiv sankcija. Do sada tekst engleskog odgovora drži se u strogoj tajnosti.

Evropljani sve više napuštaju Adis Abebu

Kako javlja Havasov dopisnik iz Adis Abebe, stranci koji su odavno nastanjeni u Abesiniji bježe od straha pred ratnim posliedicama, dok oni, koji su nedavno došli, među njima najviše novinari, napuštaju Abesiniju zbog toga, što ne mogu da podnesu klimu, ili što ne mogu da dobiju vijesti. Dok je prošlog mjeseca u Adis Abebi bilo preko 80 posebnih stranih novinskih dopisnika, sada ih je tek desetak. Dok je prije u krugovima stranaca bilo živosti i raspoloženja, sada se osjeća apatija.

Šibenik i borba za nar. stvar natrag 50 godina 9

Obljetnica smrti jednog odličnog nar. borca i buditelja naroda

Brojevi 11., 13., 14., donose dopise o raznim stvarčicama šib.

Broj 15. ima dopis 18. II. 87. o slozi hrv.-srpskoj; o neprijateljima, koji rovare protiv toga.

Br. 23. ima drugi dopis od 14. III. o teatru, o društvu „Società Operaia" i ost. — polemičan.

Br. 24. Pismo iz Šib. 24. III., polemika sa Talijanima na obranu Šibenika. Na jednom mjestu veli: Uprli Talijani) iz petnih žila da dobiju kotarskog suca nekoga glasovitoga Grisogona. Za to stavili na križ Lapennu u Beču, ovaj opet Šmerlinga, koji im bijaše to svečano obećao."

Br. 25 ima članak „Sebenico, a br. 26. ima „Pisma iz Šibenika" 2. IV. 87. U oba polemizuje sa Talijanima radi klevetanja grada s barbarstva, pri čemu, veli i Savica (Bjelanović) pomaže i „lomi kopija za vjerne saveznike." — Isti br. 26. pod naslovom „La dimostrazione contro gli Italiani in Dalmazia" donosi: Sotto questo titolo leggiamo nel N.o 88. (29 30. III.) del giornale milanese „L'Italia" e riportiamo senza comenti:

„I croati di Sebenico nel giorno stesso in cui in tutta la Dalmazia venivano commemorati i morti di Dogali, fecero un selvaggia dimostrazione contro l'Italia, acclamando Ras Alula e Rè Giovanni d'Abissinia, si diedero a maltrtare tutti gli Italiani che incontravano per via.

Due pacifici cittadini ed una signora rimasero gravemente feriti. I dimostranti abbatterono circa 80 insegne di bottege, scritte in lingua italiana. Tra i dimostranti si notavano parecchi consiglieri municipali e tra coloro l'assessore Fontana, console d'Italia."

Tutti i dispacci relativi al fatto vennero trattenuti dalle autorità."

„Narod" br. 28. ima „Pisma iz Šib." 5. IV. 87. odgovara na pisanje talij. novina, na klevete mjesnih Talijanaša u stvari napadaja na Milkovića i Meneghella, piše o radničkom društvu (Società Operaia); Odgovara „Dalmati". „Difesi" te milanskoj „L'Italia" br. 88. o slavljenju Ras Alule, tako isto i listu „Il Coriere delle Umbrie" o pobačanim tal. natpisima. U istom broju ima i talij. dopis od 13. IV. o istoj stvari. Navodi, kako su htjeli imati „Banda operaia", kad ne mogli to, dobili „Banda Cittadina". Osudjuje se, kako klevećU i crne Šibenik, da je u njemu stranac nesigurān, te o izazivanju Talijana, kako htjeli da javno svira „Banda Cittadina", ali bilo zabranjeno. Narod, kao u svetačni dan, bio na obali, a kad ne bilo muzike, zadovoljan pošao obalom i gradom pjevajući. Kod sv. Barbare iz talij. kuća bačeno je kamenja na narod, malo dalje komadi kupa, a iz farmacije Feste se pucalo iz revolvera. Razdražen narod nasrnuo i polupao predmete u farmaciji, izazivači pobjegli kroz podrum. Iz kuće Zulianove bačen oveći kamen,

Nevrijeme nad Šibenikom i okolicom

sljednjih dana u Šibeniku i oko- čuva vrlo jaki jugo praćen kišom, velikoj mjeri otežava saobra- o moru. Sve pruge, pa i one vrše veliki brodovi imaju zaka- nje. Dešava se da pojedini lokal- arobrodi uopće ne mogu vršiti pruge. Isto tako je motorima u lnom saobraćaju vrlo otežan i onemogućen saobraćaj. Neka ta u okolici zbog nevremena ne- u po 48 sati vezu sa Šibenikom. Šibeniku već dva dana i dvije pada neprestano kiša. Veći deo e je, uslijed plime i velikih talasa lavljen, tako da je parobrodima ano pristajanje. Ovom prigodom ajbolje može vidjeti od kolike je ebe opravka i uređenje obale. ica Kralja Tomislava iako naj- nija u Šibeniku u vrlo je rđavom ju. To se najbolje moglo vidjeti jih dana. Pored lokve vode, koje alaze svuda, pri malo jačoj kiši, osi blata i nečistoće slegnu se ed zlatarije Fantulin, te je tu do- otešćan prolaz. Osim toga, kako alizacija duž ulice nije uređena, oda teče cjelom njenom širinom, je vrlo teško proći pošto je kat- a ova voda dosta velika.

ije ni najmanje lijepa stvar da je na ulica Šibenika u onakovome ju. Jedna od prvih stvari trebalo da bude popravka i uređenje ove rometnije ulice. To je želja svih ana.

Tuča u krčmi

krčmi Škugar Jakova bilo je na 21. t. m. nekoliko lica a među sa i Bojanić Gliso Savin, star 23 . iz okolice Knina i Kresović ko Mirkolin star 24 god. iz Skra- a. Malo zagrijani pićem njih dvo- su se posvađali, prema izjavi Bo- ića, zato što je on skinuo kapu sa ve Kresovića. Tako je došlo i do e u kojoj su oba lakše povređena. Nakon istrage, obojica su kažnjeni po tri dana zatvora zbog izgreda.

NOVI LIST U SPLITU

kako saznajemo 1 decembra o. g. ći će prvi broj novoga lista „Ju- slovenska Riječ". List će izlaziti ke subote. Izdavaće ga jedna grupa adjih ljudi, koji se nisu jače angaž vali u dosadanjem političkom životu. i naglašuju svoju punu nezavisnost.

Ispadi nevaspitane djece

Nije prvi put da se piše o kojeka- m ispadima nevaspitane djece. Ne- liko puta je već apelirano na rodi- je da provedu više računa o po šanju svoje djece na ulici. Ali iz- da da je sve to ostalo uzaludno, se njihovi bezobrazluci ponavljaju dana u dan. O tome najbolje svje- če svakodnevne policijske prijave protiv izgreda ove djece.

Trgovac Z. A. iz Šibenika podnio je prijavu policiji protiv Bujas Kola, sina Nikole, od 17 god. koji mu neprestano pravi štete rušeći zidove i ograde, kvareći nasade i t. d. Na sve njegove opomene, dječak je drsko odgovarao, nastavljajući svoje bezobrazluke. Još prošle godine isti dječak učinio mu je bio štetu od nekih 200 din, i mada je od strane roditelja bila obećana naknada nije do danas naplaćena.

Sa nekoliko primjernih kazna, trebalo bi dovesti u red ovu djecu a i njihove roditelje koji ne obraćaju na njih dovoljno pažnje.

Izgredi pijanih težaka

Na dan 18. t. m. osmorica težaka napili su se u gostioni „Veseli težak" i tu počeli vikati i svađati se. Kada ih je sa teškom mukom uz pomoć stražara vlasnik odstranio iz lokala, oni su na ulici nastavili svađu te je u jednom momentu Đurić Dušan pk. Ilije potrgao nož na Šupe Marjana Matinog, našto ga je ovaj udario kamenom u slijepočnicu nanevši mu laku ozlijedu. Svi izgrednici kažnjeni su sa po tri dana zatvora dok će Šupe biti predat sudu radi nanošenja lake tjelesne ozlede.

Izbori za Zanatsku komoru

Raspisani su izbori za komoru koje će se održati 23 februara. Ovdašnje Zanatsko udruženje priprema sav izborni materijal kako bi do izbore sve bilo gotovo.

Kradja drva sa stanice

Stanični čuvar opazio je 20. t. m. naveče dva lica, koja su iz vagona u kome je bilo smešteno drvo M. Mil te ukrali izvjesnu količinu. Odmah se dao u potjeru za njima, te su ovi, vidjevši da su otkriveni bacili ukradena drva i počeli bježati.

Krađa je prijavljena policiji, te je utvrđeno da se kradljivci zovu Radić Vjeko Josia, star 19 god., i Kovač Vinko Rokin, star 24 god., oba iz Šibenika.

Kradljivci će biti predati sudu, a oni su i inače poznati kao jako skloni krađi.

Proslava „Lijepe naše...."

Sutra u nedjelju proslaviće se na svečan način sto godina od kako je pjesnik Antun Mihanović ispjevao hrvatsku himnu „Lijepa naša..." Da bi ova proslava ispala što dostojnije i ljepše obrazovan je naročiti odbor, koji je izdao veliki proglas, pozivajući narod da što brojnije učestvuje u ovoj proslavi.

Program proslave je slijedeći: u 7 sati ujutru budnica gradske glažbe; u 8.30 formiranje povorke na pazaru; u 10 sati u stolnoj crkvi tiha misa i „Tebe Boga hvalimo"; poslije završetka mise javni zbor pred hotelom „Krka", u 2.20 sati nogometna utakmica između „Osvita" i „Šibenika" i u 8 sati na veče svečana akademija u katoličkom domu.

Za ovu proslavu iz okolice Šibenika doćiće mnogo naroda na posebnim parobrodima i motorima, kako bi proslava ispala što ljepša i impozantnija.

Predavanje u Učiteljskoj školi

Podmladak učenika(-ca) J. S. priređuje u četvrtak dne 28 o. mj. u 18 sati predavanje o *„Jugoslavenskom pokretu u austro-ugarskoj mornarici"*, koje će održati kand. uč. gđica Vukosava Lalić.

Pristup dozvoljen samo učenicima i učenicama Državne Učiteljske škole u Šibeniku.

Napao ga u radnji

Čolović Pavle Antin trgovac vinom u Sibeniku, prijavio je policiji da ga je u četvriak na veče u njegovoj konobi napalo pogrdnim rječima jedno lice. Kako se u to vrijeme u konobi nalazilo nekoliko Slovenaca, koji su tu došli radi kupovine vina, on je pokušao otstraniti napadača, našto je ovaj sa jednim čavlom, dugim 17 cm. udario ga po ruci, pocjepavši mu kaput i okrznuvši ga po ruci. Prema izjavi napadnutog samo zahvaljujući njegovoj okretnosti nije teže povređen.

Povedena je istraga te će napadač biti predat sudu.

Silom htio u zatvor

U srijedu na veče oko ponoći kod dežurnog policajca na stanici došao je potpuno pijan Bure Jere, sin Šime, star 27 godina, rodom iz Šibenika, te stao vikati, zahtjevajući da ga stave u zatvor. Kako mu policajci nisu odmah udovoljili želji, on je stao pretiti da će razbiti neki izlog ili učiniti neki drugi izgred da bi ga stavili u zatvor. Bojeći se da stvarno ne izvrši svoje pretnje policajac mu je ispunio čudnu želju i stavio ga u zatvor.

Kažnjen je sa pet dana zatvora.

Prosjačenje po gradu

Poslijednjih dana opet su se po gradu počeli pojavljivati prosjaci i dosađivati mirnim građanima a naročito trgovcima. Policija je preduzela stroge mjere da spreči prosjačenje.

Policija je na žalbu nekih trgovaca uhapsile Barić Milu pk. Ivana i Taljen Marko pk. Marka. obojicu mlađe ljude, koji su zadnjih dana obilazili po gradu sakupljajući milostinju na dosta nametljiv način. Pri pritresu kod Berića je pronađeno 45 din a kod Marka 110 din.

Obojica su kažnjeni sa po dva dana zatvora.

»Splićanistika«

U „Tribuni" od 16. novembra 1935 god. br. 296 na str. 4. odstampan je članak pod gornjim naslovom, na koji donosimo slijedeći ispravak.

Pisac žučljivih redaka navadjajući netačne podatke predbacuje splitskim lovcima da na „buljuke" posjećuju lovište Vrpoljska strana i da nemilosrdno tamane korisnu divljač, koju je odgojilo šibensko lovačko udruženje s velikim žrtvama u kraju za koji je postojala zabrana do 15 septembra t. god.

Splitsko lovačko udruženje povelo je izvide u predmetu i ustanovilo je da su u oktobru, a nikako prije dokinuća zabrane, pošli iz Splita jedanput četiri a jedanput dva druga do sela Dabar te da su lovili prema Perkoviću zahvativši samo neznatni dio bivše zabrane u kojoj *nisu* ispalili ni jednog metka. Dalje je ustanovljeno, da su dne 14 novembra t. g. tri druga, a ne 12, pošla iz Splita u isto selo i da su ulovili u bivšoj zabrani samo sedam jarebica grivni, a ne 24 jarebice i sedam zečeva, kako pisac pod šifrom „M" tvrdi u citiranom natpisu.

Uvjereni smo da onakovo neistinito prikazivanje stvari sa kojim se valjda hoće omraziti članove Splitskog Lovačkog udruženja, među kojima je i šibenčanaca, ne potiče iz redova stvarno svijesnih lovaca i da ono neće pomutiti dobar drugarski odnosaj koji postoji između Splitskog i Šibenskog Lovačkog udruženja. Oba udruženja jednako nastoje i žrtvuju da lovstvo uopće pa i lovačko drugarstvo podignu do najviše visine. U tome će se nastojanju konačno i uspjeti uprkos „kukolju" nalazio se taj u krugu splitskih lovaca ili šibenskih drugova.

Zahvaljujući najljepše na ustupljenom prostoru, bilježimo se sa poštovanjem

za upravu Saveznog Lovačkog Udruženja — Split
Ing. Tudović, v. r.

Split 19.XI. 1935.

Osnivanje podružnice bojadisarskih radnika

U ponedjeljak 25 t. mj. u 8 satina večer u gostioni „Maribor" održaće se osnivačka skupština bojadisarskih, ličilarskih i firmopisačkih radnika.

Ova podružnica osniva se po uputstvima saveza koji se nalazi u Beogradu.

Još jedna prostitutka uhvaćena

Organi prestojništva policije uhvatili su Bakovac Ivku Ivana, staru 30 god. iz Grebaštice, poznatu prostitutkinju, koja se posljednjih dana klatarila po gradu bez ikakvog zanimanja i baveći se jedino prostitucijom.

Kako je ona, do sada već par puta uhvaćena u prostituciji biće predata sudu i osuđena na izgon.

---

od drugod bacalo se kamenje, a iz ćana Vlahovljeva utezi s kantara. arod provalio, žandari sjekli sabljа, ranivši tom prigodom starog gu Čelara i sina mu Vicu. Prodri- vši dalje, narod se u ogromnoj masi upi na Poljani i neće da se razidje ć traži uhapšenje Feste, kao gla- og krivca. Kad je narodu bilo u voljeno, zavladao je mir.

Uslijed ovih dogodjaja, kaže list, igli su u Šibenik od pokrajinskog dništa savjetnik Brčić a za državno tužništvo Colombani, da povedu tragu. U grad stiglo dvadeset žan- ara.

„Narod" br. 29 ima dopis u tali- nskom jeziku 17 IV „Lettere da Se- enico" i o neredima zbog Bande Ci adine, koja je imala prvi put da svi javno dne 12 IV 1887. Svi napori i sva klevetanja Talijana bila su uperena samo da se raspusti opć. uprava a dodje komesar, njihov čovjek. — O neredima čeka se ispadak procesa. „Il Dalmata" tvrdi 3000 forinti štete; dok dopisnik odgovara : nema ni 300 forinti.

Ko je bio vidokom dogodjaja onih dana, pamti još i danas kojom je snagom provalila opravdana i dugo izazivana srdžba naroda protiv neograničene i podmukle nasrtljivosti Talijana na narodne svetinje. To bijahu zadnji njihovi trzaji, trzaji pred smrt. Gomile naroda bez razlike spola, i muško i žensko, sve se diglo na protest protiv krvavih uvreda tudjih dopuza, koji dugo življahu od nar. žuljeva. Mjesto njihove „bande", zaori kao grom iz tisuća grla narodnih omiljela onda pjesma „Slavljani, Slavljani, vi narodā sluge, vi čuvari carstvā, a robovi tuge". Redala se kitica za kiticom dok ne odjeknu najjače zadnja „Na noge se dižte, mač u ruke sada, dušman neka pada, Slavljan neka vlada".

Jedna svrši pjesma, nastavlja se druga „Zastave se naše viju". Goleme mase idu obalom, pa kroz grad. Kad je nastao okršaj kod farmācije Feste, mase, koje ne mogoše dalje, okrenuše uzbrdo kroz Galeru (danas ulica Dragojevića) da zaobidju neprijatelja. Mladost zgraba sve, te najzad i metle, koje stajahu kao mustre ispred dućana, da imadu čime braniti se i po neki način izmesti iz kuće nametljivog dopuza. Ženske su žešće od muškaraca. Jednima je na čelu Palma Zorićeva, drugima Cvita Belamarićeva, inače bolje poznata kao Cvita Fukosova. Peča žene kao Amazonka, glasom nadviše gospina zvona. Kad se sve sleglo na Poljanu varoško, zemlja se trese, zrak tutnji od pjesme „Oj, braćo, dižte glave, ta živ je naš Bog, Bog slave, Bog Slavljana uzniće Slavljanstvo!" — Žandari, skamenjeni, ne znaju šta će; poglavar Rubelli trčkara, moli, kumi mir. Gvita Fuksova glasno odgovara a masa s njom: Festu u slipić! on puca u narod! Kad je obećano od poglavara da će biti on zatvoren, zaori iz hiljada grla „Oj Slaveni, još žive riječ naših djedova..." na Poljani je bio kulmen, bila zagluša tutnjava vulkana. Ona je mogla da tako snažno odjekne iz srca probudjena, složna naroda.

Neki talijanaši, koji se nadjoše na ulici (kao N. M.), od straha dobiše trenutni proliv. Kaponje se tal. pozatvaraše po gornjim tavanima, ili pobjegoše iz grada. (slijedi)

Za gradnju škole u Prvić-Šepurini

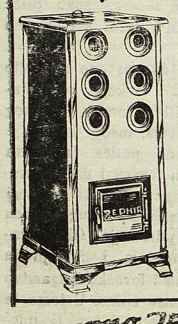
Da počaste uspomenu blagopokojne ud. Marije Antić, doprinijeli su za gradnju nove narodne škole u mjestu slijedeća P.n. g.g.:

Dr. A. Nikolić, A. Fantulin, Kečkemet N. Maričić G., Žaja I., Udruženje trg., N. N., obitelj Skroza M. (stariji), Dr. O. Novak, Lušić i dr., M. Jakovljević, obitelj Cukrov M., braća I. i A. Mišurac po din. 50.- A. Matačić i dr. din. 40., V. Čok S. Druter po din. 30, M. Guloznić, I. Belamarić, J. Terzanović, N. Weissenberger, M. Ukić, I. Ukić, B. Berger, J. Ukić, D. Štrkalj, S. Bodul, F. Cappelli, I. Antić Poluš R. Gulan, G. Radić, K. Sabioni, M. Fantulin, N. Skroza, M. Cukrov, D. Škubonja, B. Bolanča, I. Štrkalj po din. 20, K. Biskupović, A. Červar, J. Peran, M. Antić Poluš, financ., Tikulin A., Ukić B., Lj. Gvozdenović i Sisgoreo po din. 10.

Odbor plemenitim darovateljima najljepše se zahvaljuje.

Trgovina željezne robe

IVAN RELJA i DRUG - Šibenik

Bogat izbor raznih nožića za brijanje.

Skladište i samoprodaja štednjaka „Elva" za koje jamčimo za svaki komad.

Prodaja peći „ZEPHIR" i ostalih vrsta peći.

Cijene umjerene

Izrađuje VJENCE i BUKETE iz —svježeg i umjetnog cvijeća—

„SLAVIJA"

TVORNICA SAPUNA

Braća Ilijadica-Grbešić pok. Petra

Šibenik

Proizvađa za domaćice najbolji i najkorisniji sapun za pranje rublja: žuti, zeleni i bijeli.

PRODAJE SE SVUGDJE

VLAHOV

OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

Proizvadja jedino

R. Vlahov

ŠIBENIK

Knin

19. ov. mj. održao je na pučkom univerzitetu predavanje: Naša savremena lirika — mladi književnik, učitelj u Biškupiji, Marin Franičević. Svoje predavanje podijelio u tri djela. I. Savremena lirika u Evropi, II. današnja lirika u Jugoslaviji, III. čitanje izabranih pjesama naših najmlađih liričara. Predavanje je bilo informativno i subjektivno—kritičko, a dosta impresionistički obojeno. Jugoslavenske je mlade, lirske pjesnike podijelio po revijama (Srpski književ. glasnik, Hrvatska revija, Književ. Horizonti), u kojima se ti pjesnici javljaju. I sko mladi predavač pripada grupi najmlađih naših pjesnika, ipak je dosta objektivno iznio njihova stremljenja i ono što je svježe i novo i vrijedno kod njih, uspoređujući ih sa prošlim pjesničkim strujama u lirici kod nas. Osobitom je simpatijom govorio o najnovijoj pojavi naše „čakovske lirike", a budući da je sam čakovac (sa otoka Hvara, otkle je i Sibe Miličić i Pero Ljubić) — možemo reći — da je u tom pogledu g. predavač bio najzanimiviji, je se je našao, upravo, u svome elementu. Vješto je recitovao, osobito čakovske, stihove. Samo bismo napomenuli g. predavaču, da je, govoreći o našoj najstarijoj lirici (trubadarskoj!) izostavio da napomene i duh vremena i zahtjev onoga doba — da se onako pjeva, i da ne smijemo današnjim mjerilom prosuđivati 16 i 17 vijek — stare, dalmatinske, petrarkističke lirike! — Predavanje je bilo saslušano s interesom i nagrađeno odobravanjem. Mladome pjesniku želimo da nas još koji put zabavi predavanjima iz naše mlade književnosti današnjice, koja će naša javnost pobuditi na čitanje književnih naših revija i pjesničkih djela najmlađih.

Dr. N. Novaković u Kninu

U četvrtak u jutro stigao je u Knin g. Dr. Niko Novaković. Kako su općinski izbori u nedjelju, to će se on sadržati u Kninu do nedjelje na veče te se zatim vraća u Beograd.

Poslije odbijanja liste g. Kneževića

Kako smo već javili za općinske izbore, koji se održavaju u nedjelju, bile su istaknute dvije liste od kojih je ona g. S. Kneževića odbijena.

Razlog tome odbijanju je slijedeći: sud je našao da je ona listi bila protuzakonito sastavljena te je pozvao interesente da je isprave, kako bi mogla da se odobri. Međutim oni nisu htjeli da izvrše ispravku, te je sud bio primoran da odbije listu.

Politički i drugi razgovori u Drnišu

Dr Jovan: Kako bi se najbolje J. R. Z. proširila na Miljevce.

Roko Šarenović: (pred opć. izbore) Sada ili nikada izaberite pravog načelnika, koji će našu krajinu prepo rodlti. (Stavljam i ovđe moje iskustvo na raspolaganje.)

Pave Čengijić: Pozvaću u goste na razgovor starog Acu iz Knjaževca i kuma Niku.

Dr Jelavi: Samo napred, nemoram ja biti vođa.

Dr Berko Petrović: „Za krst časni biti ljuti boj".

Šjor Toni: Glavno je Vira i Ufanje, bez ljubavi se može živit.

Grubić Dr Niksa: Pravo Maček ima da se može vjerovati i bez popova (ovo se ne odnosi na ove naše ovđe.)

Alfir Zvonković: Ko hoće da se popne do narodnog vođe, taj treba sva sela pješice da prođe.

Bile: Na svim konferencijama, na prvom sam mjestu, još samo u narodu, pa je dobro.

Striv: Nekad sam držao govore pod vedrim nebom, a sada u kući pod gredom. .

Skelić Paša: Putem mislim od Drniša pa do Slapa, da bez mene ne valja ništa da se sklapa.

Živko Tomašević: Di sam god reprezentirao predsjednika općine, nisam se osramutio. Pec.

Za jesen i zimu

Veliki izbor svih vrsta cipela

Ženske cipele počam od D. 100—195
Muške cipele „ „ „ 120—225

Dalje sve vrsti kože, kuram za šjole, nogometne i tenis lopte marka „Dunlop", te sve ostale športske i skautske potrebštine; torbe za školu, novčanike itd. prodajem uz najniže konkurentne cijene.

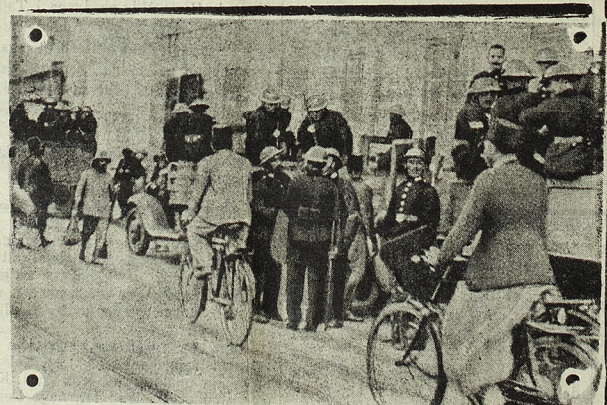
Imam prvoklasne radnike, te izrađujem sve vrsti cipela po mjeri.
Obavljam popravke cipela uz najpovoljnije cijene.
Bojadišem kožnate kapute.

ALEKSANDAR ANWEILER

trgovina koža, cipela i šport. predmeta
ŠIBENIK (ulica Kralja Tomislava 4)

Prva slika iz krvavih nemira u Kairo

Talijansko-abesinski rat ima posljedica, uslijed englesko talijanske nategnutosti i na Egipat gdje nacionalistička stranka Wapd a zahtjeva da njihova zemlja bude kao nezavisni saveznik Engleske sa pravom na vlastitu vojsku. Kako se vidi u pitanju je jedan teški politički problem i svi pogledi su uprti na Englesku kako će ona to riješiti. Englesku egipatska vojska poslije krvavih nereda u Kairu, spremna da uspostavi red u slučaju potrebe.

Zanimljivost

Zarobljenik u pustinjskom dvoru

U divljoj kamenoj pustoši gorja G ra moulata u etiopskoj pokrajini H rar živi u kamenom dvoru jedan najmisterioznijih ljudi sadašnjosti. R di se o Lidžu Jasu u, abesinsko princu, unuku cara Menelika, koje je sadanji car Haile Selasi svrgao prjestolja i poslao u progonstvo u stinjskom dvoru u pokrajini Har Negus je vjerovatno u ono vrijen kad je zasjeo na prijesto, smatrao p trebnim da se lati ove mjere opre nost, jer je znao, da su mnogi ab sinski plemenski knezovi bili na stra Menelikova unuka.

Lidž Jasu živi tajanstvenim životo u tome pustinjskom dvoru, u koj ga drže kao zarobljenika. On je po otcijepljen od svijeja. K njemu ne niko pristupa, osim nekolicine nj koji se mogu legitimirati Negusov dopuštenjem. No to se dopuštanje tovo nikada ne daje. Straža je n bično stroga. Svaki pojedini ču jamči kralju kraljeva lično svojim votom, da princ Lidž Jasu neće maknuti.

Inače je Negus naredio da s njegovim visokim zarobljenikom p tupa nadasve humano. Okružen svim mogućim komforom. Pustin dvor u Hararu je prekrasno ured U njemu čak ima glasovir, gramo i kućni kino. I zaliha šampanjca, vežnih namirnica i odabranih v vrlo je velika.

Bojazan u Adis Abebi

U posljednje se vrijeme znatno jačala straža koja čuva princa Li Jasua u njegovom pustinjskom dvo Do ovoga je pooštrenja došlo na ričiti zahtjev Negusov. Pojačala straža u samom dvoru a osim t su poslali u Harar još i posel gardu od 300 momaka, koja ni nju ni neću pušta s oka držav zarobljenika. Ova se garda sastoji naročito pouzdanih ljudi. Da izbje svakom iznenađenju, imaju voj pse tragaše. Nadalje su se još pol nuli da se dvor, iz kojega je ve normalnim prilikama svaki bijeg moguć, opkoli dvostrukom barikad od bodljikavih žica, kroz koje st struji struja visokog napona. Oslo đenje zarobljenika ne bi dakle moguće ni onda kad bi se primje sila.

Magičar i redovnik

Osim ovih oštrih mjera imă a sinski car još i svoga ličnog pouz nika, koptičkoga svećenika Abu Ha koji također bdije nad Lidžom Ja om. I Aba Hana jamči svojom vom za princa.

Aba Hana može se u neku r označiti kao abesinski Raspućin. je skroz naskroz tajanstvena lič I on je ispriva bio posve nezna čovjek, koji je, kako se tvrdi, zado vrlo velik uticaj nă Negusa. Aba na je redovnik i magičar ujedno. sobito se hvale njegove magične s sobnosti. Njima on po svoj prili zahvaljuje što je ušao u najuži k savjetnika kralja kraljeva. On je te jem godina ne samo učvrstio svoj ložaj na dvoru u Adis Abebi, neg sebi znao osigurati i lično povjere carevo i zadobiti osobitu milost govu.

I bez opasnosti, koja prijeti nje vu životu, brinuće se taj vjerni staša Negusov, da se careve zapo di strogo izvrše. Međutim je sudb Menelikova unuka tamnija i misteri nija nego igda.,